บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการวิพากษ์วิจารณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการวิพากษ์วิจารณ์วิชาภาษาไทยให้แก่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อจะเสนอรูปแบบในการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะดังกล่าว มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

<u>การศึกษาค้นคว้าข้อมูล</u>

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเชิงวิจารณ์ การฝึกทักษะการวิพากษ์วิจารณ์ หลักวิชาวรรณคดีวิจารณ์เบื้องต้น จากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 จากคู่มือการใช้หลักสูตรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. สัมภาษณ์ครูภาษาไทย นักเรียน และผู้ทรงคุณวุฒิ รวม 20 ท่าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการวิพากษ์วิจารณ์ในโรงเรียนเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานและแนวทางในการออกแบบสอบถาม

<u>การสร้างเครื่องมือในการวิจัย</u>

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เป็นแบบสอบถามครูภาษาไทยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการวิพากษ์วิจารณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 18282039

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบให้เลือกตอบ (Check-list) และมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการวิพากษ์วิจารณ์ วิชาภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบให้เลือกตอบ แบ่งเป็นด้านต่างๆดังนี้ คือ กิจกรรมทักษะสัมพันธ์ เนื้อหาในการจัดกิจกรรมวิพากษ์วิจารณ์วิชาภาษาไทย แหล่งที่มาของการจัดกิจกรรมวิพากษ์วิจารณ์ หลักวิชาด้านต่างๆที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมวิพากษ์วิจารณ์

ตอนที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ปัญหาอุปสรรค ตอนหนึ่ง และข้อเสนอแนะอีกตอนหนึ่ง ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมวิพากษ์วิจารณ์วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นแบบให้เลือกตอบโดยให้ตอบได้หลายข้อ และเป็นแบบปลายเปิด (Open ended) ตามลำดับ ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมวิพากษ์วิจารณ์วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นแบบปลายเปิด

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจพิจารณาความครอบคลุมและความถูกต้องของเนื้อหาตลอดจนภาษาที่ใช้เพื่อแก้ไขปรับปรุง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงจากข้อ 2 ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูภาษาไทยที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรจำนวน 10 คนเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูภาษาไทยทั้งหมดในโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 4 ซึ่งประกอบด้วย 5 จังหวัด ได้แก่ ภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรัง และ ระนอง รวมจำนวน 19 โรงเรียน

ผู้วิจัยได้สำรวจจำนวนครูภาษาไทยที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนดังกล่าวข้างต้น ปรากฏได้จำนวนครูภาษาไทยซึ่งจะใช้เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ 130 คน

การส่งและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อส่งไปยังอาจารย์ใหญ่และผู้อำนวยการโรงเรียนตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยใช้วิธีไปส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองในบางโรงเรียน และส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์สำหรับบางโรงเรียนโดยผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือจากหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยให้เป็นผู้แจกแบบสอบถามให้ครูภาษาไทยตอบและรวบรวมแบบสอบถามเหล่านั้นส่งคืนมายังผู้วิจัยโดยทางไปรษณีย์เช่นเดียวกัน แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาเป็นจำนวน 121 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.08 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาแจกแจงความถี่ ส่วนที่เป็นแบบเลือกตอบนั้นได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางและบรรยาย สูตรหาค่าร้อยละที่ใช้คือ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

ส่วนที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่านั้นได้กำหนดค่าของคะแนนเป็น 4 ระดับดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
มาก	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แล้วนำมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic means) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\Sigma fX}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่ามัชฌิมเลขคณิต

ΣfX = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนคนในกลุ่มประชากร

และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่ได้โดยถือตามเกณฑ์ดังนี้

3.56 - 4.00	หมายความว่า	มากที่สุด
2.56 - 3.55	หมายความว่า	มาก
1.56 - 2.55	หมายความว่า	น้อย
1.00 - 1.55	หมายความว่า	น้อยที่สุด

นำค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนจากแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง โดยการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแต่ละข้อโดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต 2525 : 81) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma fX^2 - (\Sigma fX)^2}{N(N-1)}}$$

$S.D.$ = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣfX = ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

แล้วนำผลที่ได้เสนอในรูปของตารางและความเรียง ส่วนตอนที่ให้ตอบโดยอิสระแบบปลายเปิดนำมาวิเคราะห์และเสนอในรูปของความเรียง

<u>สรุปอภิปรายและเสนอรูปแบบ</u>

1. สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการวิพากษ์วิจารณ์ วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน

2. ศึกษาเอกสารวารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการวิพากษ์วิจารณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดแนวทางพื้นฐานในการเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมดังกล่าว

4. นำรูปแบบที่สร้างแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน ประเมินและพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. เสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะการวิพากษ์วิจารณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมดังกล่าว และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย